

PORUKA GENERALNOG DIREKTORA SVETSKE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE

Klimatske promene su jedan od najvećih izazova današnjeg vremena. Klimatske promene će negativno uticati na osnovne odlučujuće faktore zdravlja: hranu, vazduh, vodu. Souceni sa izazovima, mi moramo da se borimo širom sveta, radeci na programu zaštite ljudskog zdravlja od klimatskih promena.

Svetski dan zdravlja se proslavlja 7. aprila svake godine. Tada koristimo jedinstvenu priliku da se privuce pažnja širom sveta na ono što je najvažnije za ljudsko zdravlje. Ove godine je Svetski dan zdravlja usmeren na zaštitu zdravlja od štetnih uticaja klimatskih promena. Svaka članica SZO je u obavezi da organizuje Svetski dan zdravlja širom sveta. Neophodno je da se 2008. godina obeleži kako bi svako postao svestan uticaja klimatskih promena na zdravlje i neophodno je da se utvrđeni ciljevi ostvare. Svaka manifestacija povodom Svetskog dana zdravlja i svaka izgovorena rec tom prilikom je neophodna kako bi dala novu energiju i kako bi se nacinile fundamentalne promene u ljudskoj zajednici, a sve u cilju da se klimatske promene stabilizuju i da se spreči ljudska patnja.

Mi znamo kako promenljive i nestabilne klimatske promene uticu na zdravlje. Toplotni talasi, oluje, odroni, ubijaju desetine hiljada ljudi svake godine. Bolesti koje su u vezi sa klimatskim promenama (kao što su dijareja, malarija, proteinska malnutricija) uzrokuju više od tri miliona smrti u celom svetu. Ipak ove brojke ne odražavaju indirektni efekat po zdravlje, zato što efekat klimatskih promena pre svega ima uticaj na useve i na dostupnost sveže vode u svetu. Sve populacije su pogođene, ali su najviše pogođeni siromašni. Pretnje uzrokovane klimatskim promenama otežavaju našu borbu protiv bolesti uzrokovanih siromaštvom. Taj jaz u zdravstvenom stanju postaje sve dublji između najbogatijih i najsiromašnijih ljudi, a ta cinjenica je neprihvatljiva za javnozdravstvene profesionalce.

Šta cemo da uradimo? Nama mora da bude jasno da dolazi do brzih promena u životnoj sredini. Kao i biljni i životinjski svet, tako i ljudi zahtevaju zdravstvenu zaštitu. Mi zahtevamo od ljudi koji su u vlasti da stave ljudsko zdravlje i zdrav nacin života u srž politike klimatskih promena kako bi iznova ucinili napor da zaštitimo zdravlje putem dostizanja Milenijumskih ciljeva. Mi zahtevamo od ministara zdravlja da ojacaju javnozdravstvenu politiku i praksu kako bi se uhvatili u koštac sa izazovima klimatskih promena i zaštitili stanovništvo. Zahteva se od pojedinaca da naprave licne izbore kako bi svi zajedno poboljšali zdravstveno stanje i ublažili klimatske promene.

Svetski dan zdravlja 2008. pruža mogućnost ne samo da se istakne velicina i znacaj problema, vec takode da okupi sve donosiocce odluka kako bi zajedno došli do rešenja. Bilo koju vrstu dogadaja da odlucite da organizujete i koliko god imate skroman budžet, mi se nadamo da ce ovaj vodici pomoci da se postigne maksimalan efekat vaših aktivnosti.

Klimatske promene su stvarnost. Ljudske aktivnosti su glavni uzrok tome, ali mogu da budu i rešenje problema. Mi moramo sada da zajedno delujemo kako bi našli nacine da zaštitimo ljudsko zdravlje i ljude na ovoj planeti. Svi naši napori ce se udružiti. Hajde da Svetski dan zdravlja 2008. „Zaštitimo zdravlje od klimatskih promena“ bude slogan koji ce se koristiti za globalnu akciju.

Dr Margaret Chan
Generalni direktor
Svetska zdravstvena organizacija.